

---

23.04.2020

## [Uudis](#)

**Kõik pangad, liisinguandjad ja enamus krediidiandjad on pakkunud koroonaviiruse leviku tõttu raskustesse sattunud klientidele võimalusi maksetingimusi muuta, selgus Finantsinspektsiooni läbi viidud küsitlusest. Samas seadsid päringule vastanud neli panka, sealhulgas filiaalid, ja neli liisingettevõtet leevendavad abinõud millegi muuga sõltuvusse.**

„Koroonaviiruse leviku tõttu võib inimestel ja ettevõtetel tekkida raskuseid laenumaksete tasumisel, mis mõjutavad finantssektorit. Selleks et tarbijad saaksid ühetaoliselt läbipaistvalt koheldud, võiks pankadel olla klientidele maksete edasilükkamiseks samased tingimused,“ ütles Finantsinspektsiooni juhatuse esimees Kilvar Kessler. „Kehtestasime laenulepingute täitmise edasilükkamise (maksemoratoriumite) käsitlemiseks pankadele selged tingimused ja loodame, et see innustab panku kaaluma maksemoratoriumeid laenuvõtjate jaoks. Samas võivad ka teised professionaalsed laenuandjad Finantsinspektsiooni 20. aprillil välja antud suunise alusel oma klientidele ühetaolisi tingimusi luua, kui seda vajalikuks peavad,“ lisas Kessler.

Finantsinspektsioon küsitles enne seda kokku 81 laenu- ja liisinguandjat, eesmärgiga kaardistada olukorda turul ja juhtida tähelepanu paindlikkusele raskustes klientidega suhtlemisel. Inspektsioon soovis rõhutada päringuga, et professionaalsed laenuandjad ei kasutaks ära lühiajaliselt raskustesse sattunud kliente, vaid oleksid mõistlikud ja paindlikud, väldiks ebamõistlikke tasusid, tingimusi ja intressitõuse laenulepingute, restruktureerimise ning rikkumise käsitlemisel.

Kui üldiselt saab järeldada laenupikenduste taotluste distsiplineeritud käsitlemist, siis esines ka erisusi laenuandjate lõikes. Mõni Finantsinspektsiooni küsitlusele vastanud laenuandja oli sätestanud nõude selle kohta, kui palju peab olema möödunud aega maksetega raskustesse jäänud lepingu sõlmimisest. Mõnel juhul nõuti ka dokumente, mis kinnitasid või tõendasid makseraskuse tekkimise põhjuseid. Üks pank tõi välja, et nad uuendavad kliendi laenulepingus olevaid kohalduvaid üldtingimusi, mida kasutatakse ka uute klientide puhul alates 2018. aasta novembrist. Tarbijatele kehtivate tingimuste muutmise rakendamisel ja/või olemasolevate laenude refinantseerimise korral hindas osa laenuandjaid täiendavalt tarbijate krediitvõimelisust.

Maksepuhkuse vormistamise eest küsis lisatasu viis krediidiandjat 47st. Pankadest võttis tasu üheksast kaks ettevõtet ja pankade filiaalidest ei võtnud tasu keegi. Liisingettevõtetest võttis tasu üheteistkümnest neli. Laenu- ja liisinguandjad, kes lepingu muutmise lisatasu maksmise nõudest loobunud ei olnud, rakendasid hinnakirjajärgsele tasule soodustusi.

Laenuandjad andsid klientidele peamiselt maksepuhkust sõltuvalt ettevõttest ja laenuüübist 1-12 kuud. Mõnedel juhtudel anti täielikku maksepuhkust, osamaksete suuruse vähendamist, lepingu tähtaja pikendamist ja laenukohustuste refinantseerimist. Eeltingimusteks oli sõltuvalt laenuandjast

---

avalduse esitamise nõue, aga ka eriolukorra eelselt probleemsete olukordade või makseraskuste faktiline puudumine. Mõned laenuandjad nõuavad detailsemaid tingimusi, alates töökaotuse alguse kuupäevast, leibkonna liikme tasustamata puhkusele suunamisest kuni sissetuleku vähenemise protsendi määratlemiseni.

Finantsinspeksioon avaldas 26.märtsil laenuandjatele suunatud märgukirja „Vastutustundliku laenamise põhimõtte rakendamine“. Märgukiri oli tingitud koroonaviiruse Covid-19 leviku mõjust krediiditurule ja majandusele tervikuna. 2.aprillil saatis Finantsinspeksioon 81 laenu- ja liisinguandjale päringu, et juhtida tähelepanu inimeste probleemidele seoses koroonaviiruse levikuga laenumaksete tasumisel ning kaardistada olukorda turul. 20.aprillil kehtestas Finantsinspeksioon soovitusel seadusandlike ja eraviisiliste maksemoratoriumite kohta.